

Ukaz Jego Imperatorskiej Mości Samowładcy Wzrost Rosyi
& Prządzącego Senatu Prządowi Guberniskiemu Grodzieńskiemu.
Wedle Ukazu Jego Imperatorskiej Mości, Prządzący Senat pro
wystuchaniu zapiski ze sprawy odbytej w tymże Prządzie
Guberniskim: o Dobrach Słotowych Wileńskiej Katedralnej
Kapitule Braszewiczach: & Solwarkiem Solkowo, które oddane
były przez Kapitulę na lat 12. Arządowym Prawem Kanoniko-
wi Kruszewskiemu, od którego toż prawo przełane Obywatelo-
wi Łukowi. Teraz zaś & powodu wyrzuczonego przez niego
Łuka uwięzienia i wyłączenia Włościan, odebrane od niego
& oddane napowrót w rozrządzenie Kapitule. Rozkazali:
Ponieważ ze sprawy tej okazało się, że Kanonik Kruszewski
otrzymałszy od Kapitule w Roku 1806. na swoje imię Prawo
Arządowe, którego użyć mógł kto inny w przypadku tyłko Jego
Smierci, przełat takowe w tymże roku Obywatelowi Łukowi, na-
pewno dlatego, aby miał pożytek & Dóbr bez pracy, lub dla
innych iakichś swoich widoków; na profesora zaś Łuka podane
skargi o znieszczenie Dóbr i Włościan Duchownych. Z tego cho-
ciaż się usprawiedliwiał, tem niewiada & jego strony przekony-
wających dowodów, i Słusztwo uszere nieukonfirmowane; przeto sto-
rownie do opinij Ministra Spraw Duchownych i Oswiecenia Na-
rodowego, Prządzący Senat postanawia. 1° Ponieważ Kanonik
Kruszewski prawem Arządowym obowiąztał się, zwrócić Kapitu-
le Dobra w takim stanie, w jakim przyjął, i być odpowiedzial-
nym za wszystkie szkody, zabezpieczając to na całym swoim
majątku; przeto stowornie do skarg zamieszczonych o dewolucyi
Dóbr i Włościan, natoryć do ukonfirmowania sprawy, zaprzeczenie na
wszelki własny majątek Kanonika Kruszewskiego; a usłiby tako-
wy okazał się, niewystarczającym do zabezpieczenia tej pretensyi,
iaka się, wyswiała ze strony Dóbr Kapitulnych; tedy zatrzymując
dochody Kruszewskiego pobierane & beneficjów Duchownych iako-
to: w Kapitulę i innych, wydając mu & drugich tyłko ilość nieodbi-
cie potrzebną na jego utrzymanie się. 2° Jeżeli majątek Kru-
zewskiego

szewskiego może zupełnie zabezpieczyć pretensya funduszu Duchow-
nego i włościan; nateraz czas Kanonikowi Kruszewskiemu zostawie
poszukiwanie strat, iakieby w tej sprawie mógł ponieść od Łuka
w należytym podług prawa sądzie; gdyż sam go wybrał na miej-
scu swoim, profesorem arcydowrym Dóbr Braszewicz bez zarwole-
nia nato Kapitulny. Nie jeśli zaś majątek Kanonika Kruszewskiego
nie może wystarczyć na wynagrodzenie szkód poczynionych w Do-
brach Kapitulnych, tedy nateraz zaprzeczenie w stosunku nie dosta-
wiający odpowiedzialności i na majątek Łuka, który również
kontraktem zabezpieczył całość Dóbr Kapitulnych na wszelkim
swoim ruchomym i nie ruchomym majątku. Co Niezrywając
umowy Kanonika Kruszewskiego zawartej z Obywatelom Łukim
do upłynięcia lat przeznaczonych; nie dopuszczać jednak samego
go Łuka, aby zarządzał majątkiem Braszewiczami, a urządzić
w oncy Administracyę, lub przekazać inny Prząd pod dozorem
kubryńskiej szlachuckiej opieki, w której której iwi się znajdzie;
Administracya takowa zarządzając majątkiem, nie powinna
nieczego wprowadzać, i wymagać nad Inwentarz, i obowiązka-
na będzie więc wszelkiej uciążliwej dla uciążliwego stanu
nu włościan; i ile możności ich stan polepszyć. Co Dochody
z Dóbr Braszewicz, także i pieniądze arcydowry należą do
Kapitulny, powinny być oddane do Dworzanckiej Opieki,
dla zachowania w tej Opiece, lub dla oddania do powszech-
nej Opieki, do rozrachunku o wzajemne pretensye. Co Oderola-
czy dóbr Duchownych; krywdach poczynionych włościanom
niezwłocznie ukonczyć Sędziwo przez nie interesowanych i za-
ufanych Urzędników, wspólnie z Deputatem od Duchowieństwa
przeznaczonym; Strażnym Powiatowym, i przedstawić je, do są-
dow, dla prawnego wyroku. Imo k Dochodów najpierwiej
wrócić zalety Szarbowe, ieliby takowe były, po tem nagro-
dzić szkody włościan Dóbr Braszewicz i szkodę funduszu Duchow-
nego, na koniec domierzyć satysfakcyę temu, komu wypadnie
będzie z decyzji Sądu; który powinien postanowić o komu spra-
widliwie należy. Co Kapitulata oddając Dobra Kanonikowi

Kruszew.

Kruszewskiemu w Arządową, Papezy, zostawita sobie prawo, iak i
 należało, poytać w każdym czasie swiego Komisarza do Dobr dla
 weryfikacyi, lecz tego, iak widai, Kapituła nierobita, lub poytata
 na weryfikacyę Dobr ludzi na zaufanie nie zastugiających, pro-
 nieważ wzmiesiagu 10. lat przed Kapitułą, niepostreżono żad-
 nych nieporządow w Dobrach, i donos o tem zrobiony przez
 obcą osobę; nadto ieli wtożsanie przeniesieni na te ziemie,
 które są przeznaczone przez Kapitułę, i które niezdadne do
 ulepszenia; tedy i w tym razie Kapituła winna; a przede fton-
 kowie Kapituły nie tylko zastugia, na surowe upomnienie
 za takową nieostroiność i niedbatość o Dobro funduszu i o do-
 bry byt wtożsian, lecz ulegaią, i samey odpowiedzialności
 z własnego majątku, za szkody poniesione z ich powolności,
 tak funduszowi iako też wtożsianom; atakim sposobem
 każdy powiniem być odpowiedzialnym w tej sprawie z swo-
 iey własności w takim stosunku, w iakim kto był przyrzyną
 lub powodem do dekolacyi Dobr i przyrzynionych krywd
 wtożsianom. Pro Jdy zaś skargi na profesora Łuka, oprócz
 pretencyi cywilnych, za narazie, usure o postępowanie jego
 z wtożsianami niezgadzaiącisz, z Ludzkowia; tedy po xupet-
 nem wysledzeniu wskazytego, ma być roztrygnięta w tym
 przedmiocie sprawa w należytym sądzie. 10to Jdy zaś tyere
 pretorenia Ministra spraw Duchownych i Owiiczenia Na-
 rodowego, aby Wileńskim Katedralnym Prataom i Kanonikom,
 wrząc, iaby Oni mając przeznaczone na utrzymanie się, swoje
 dochody, i obowiązany będąc zajmować się, wypetnieniem
 Duchownych swoich powinności, nieobowiązywalisz, kontra-
 ktami na arządowe profesye, przed tych dobr, które postug
 ich osobitych urzędow są, zostawione do ich rozrządzenia,
 lecz żeby barziej dbali o należytę wypetnienie obowiązkow
 swoich Duchownych dla dobra Kościoła, któremu sturyci pro-
 swięcilisz; Senat pochwalaiąc takowe pretorenie, iako na
 prawidach Kościoła oparte, zostawie przyprowadzić je
 do skutku

do skutku Samemu Ministrowi Spraw Duchownych i Oświec-
nia Narodowego. Z wypisaniem tego, prestat' ukazy Prządowi
Juberskiemu Grodzińskiemu, i Ministrowi Spraw Duchownych
i Oświecienia Narodowego. Ka wityt' zaś w Senacie w tej Spra-
wie zamiast herbowego prosty papier, Arkuszy Dwuciuśłudni,
i puiretne Portliny, wyjecha' od kogo nakazy. Dnia 7. Grudnia
1820: Roku Autentyk podpisał, sprawujący obowiązek Ober-
Sekretarza Rada Dworu i Mikotay Poprow - Rada Tytular-
ny Jakob Lokunow. i Powystryk Jakob Poprow. —————